



RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 22-05-2020 r.

Adam Bodnar

VII.7032.2.2020.AT

**Pan
Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej**

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

zwracam się do Pana Ministra w związku z pytaniami dotyczącymi organizacji egzaminów zawodowych w roku szkolnym 2019/2020. Z powodu utrzymującego się stanu epidemii SARS COV-2 wiele osób - uczniów, słuchaczy i absolwentów szkół, ich rodziców oraz nauczycieli - wyraża wątpliwości, czy egzaminy mogą zostać zorganizowane we wskazanym terminie i w niezmienionej formie.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (Formuła 2012 i Formuła 2017) odbędzie się w dniach od 22 czerwca do 9 lipca, natomiast egzamin zawodowy (Formuła 2019) zaplanowany jest od 17 do 28 sierpnia. Większość osób podejdzie do egzaminu na przełomie czerwca i lipca. Ponieważ terminy tych egzaminów częściowo pokrywają się z terminami egzaminów maturalnych (8 czerwca do 29 czerwca), zwracano uwagę na możliwość wystąpienia kolizji.

Zgłaszane problemy dotyczyły także bezpiecznych warunków przeprowadzenia egzaminów (m.in. stosowania środków ochrony osobistej, sposobów dezynfekowania pomieszczeń i sprzętu, odległości między osobami zdającymi egzamin). Zwracano uwagę na fakt, że wielu nauczycieli przedmiotów zawodowych to osoby starsze¹, należące do

¹ „Nauczyciele się starzeją”, 27.09.2019, <https://glos.pl/nauczyciele-sie-starzeja> (dostęp w dniu 22.05.2020).

grupy podwyższonego ryzyka. W obliczu doniesień o ogólnych problemach z zapewnieniem dostatecznej liczby członków zespołów nadzorujących, brak egzaminatorów o specjalistycznej wiedzy może doprowadzić do poważnych zakłóceń w przebiegu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów zawodowych.

Pytania dotyczące sposobów zapewnienia bezpieczeństwa znajdują częściowo odpowiedź w wytycznych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego². Wobec zastrzeżeń dotyczących kolizji terminów różnych egzaminów CKE poinformowała, że w przypadku gdy termin egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie pokrywa się z terminem egzaminu maturalnego, ośrodek egzaminacyjny (szkoła) powinien niezwłocznie skontaktować się z właściwą terytorialnie OKE, celem ustalenia innego terminu zdawania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla zdających, którym terminy egzaminów pokrywają się³.

Nadal jednak wyjaśnienie wymaga kwestia podstaw programowych kształcenia dla poszczególnych zawodów (z 7 lutego 2012 r. i 31 marca 2017 r.), które najprawdopodobniej nie zostały zrealizowane. Od dnia 12 marca br. w związku z czasowym ograniczeniem pracy jednostek systemu oświaty uczniowie i słuchacze nie mają zajęć w szkołach, a od 25 marca br. nauka odbywa się zdalnie. Wiedza teoretyczna mogła zostać opanowana dzięki lekcjom online oraz korzystaniu z podręczników i źródeł internetowych, jednakże w warunkach epidemii uczniom i słuchaczom trudno było przygotować się do części praktycznej. Ostatnie miesiące roku szkolnego to zazwyczaj czas praktyk oraz intensywnych ćwiczeń pod okiem nauczycieli. Z informacji prasowych wynika, że wielu zdających obawia się, że nie zostali wystarczająco dobrze przygotowani do tegorocznych egzaminów praktycznych⁴. Niektórzy z nich zastanawiają się, czy wyjątkowa sytuacja,

² Komunikat na stronie MEN z 15.05.2020, <https://www.gov.pl/web/edukacja/przygotowania-do-egzaminow-zewnetrznych-wytyczne-men-cke-i-gis> (dostęp w dniu 21.05.2020).

³ Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 11 maja 2020 r. w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w 2020 roku według podstawy programowej kształcenia w zawodach z 7 lutego 2012 r.1 – Formuła 2012 oraz z 31 marca 2017 r.1 – Formuła 2017, <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/> (dostęp w dniu 21.05.2020).

⁴ T. Ławnicki, „Wszyscy martwią się o maturzystów i ósmoklasistów. A największy problem jest z innymi egzaminami”, 05.05.2020, https://natemat.pl/307555_egzaminy-potwierdzajace-kwalifikacje-zawodowe-w-czasie-

w jakiej się znaleźli, prowadząca w dużym stopniu do utraty możliwości nauki, została uwzględniona podczas opracowania wytycznych dla osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie egzaminu.

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o udzielenie wyjaśnień w niniejszej sprawie. W szczególności będę wdzięczny za odpowiedź na pytanie, czy Ministerstwo Edukacji Narodowej pracuje nad rozwiązaniami dotyczącymi braku nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz odniesienie się do kwestii niedostatecznego zrealizowania podstaw programowych przez uczniów i słuchaczy w roku szkolnym 2019/2020.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/